

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

KEN nr 9069 af 27/10/2011 (Gældende)

Krav om at ansatte ikke udsættes for udstødningssgas fra kundebiler i en hal

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Arbejds miljøklagenævnet, j.nr. 5900082-11

Krav om at ansatte ikke udsættes for udstødningsgas fra kundebiler i en hal

Resumé

Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg i et byggemarked, hvor der i åbningstiden dagligt kører mellem 25 og 75 biler gennem en hal. Hallen har portåbninger i begge ender, og portåbningerne er 5 x 6 meter. Kun i ekstreme vejsituationer er porten i vindsiden lukket. Der er ingen mekanisk udsugning i hallen.

Det er en del af konceptet, at kunderne kører direkte ind i hallen for at hente varer. Kunden stopper bilens motor, mens varerne bliver fundet frem.

De ansatte færdes i hallen cirka 50 procent af arbejdstiden, mens resten af arbejdstiden foregår på kontoret, der er et særskilt rum med mulighed for ventilation ud til det fri.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om, at virksomheden skal sikre, at medarbejdere under udførelsen af deres arbejde ikke udsættes for luft, der er forurenet af udstødningsgasser.

Det fremgår af § 16, i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, at unødigt påvirkning fra stoffer og materialer skal undgås. Påvirkningen fra stoffer og materialer under arbejdet skal derfor nedbringes så meget, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænseværdier skal overholdes.

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om at sikre, at de ansatte under udførelse af deres arbejde ikke udsættes for unødigt påvirkning af luft, der er forurenet med udstødningsgasser.

Et flertal af nævnets medlemmer lagde vægt på, at de ansatte færdes i en hal, der tilføres luftforurening i form af udstødningsgas fra kundebiler.

Flertallet lagde desuden vægt på, at det er muligt at undgå forurening fra kundebiler, idet virksomheden fx kan betjene kunderne på anden måde end ved, at kunderne kører ind i hallen.

Flertallet lagde endelig vægt på, at udstødningsgas indeholder flere sundhedsskadelige stoffer og materialer.

Flertallet bemærkede, at det ikke er antallet af biler, der har betydning for afgørelsen, men alene det forhold, at luften i hallen, hvor der er ansatte, tilføres en forurening, der kan undgås, fordi der kan findes andre løsninger.

Et nævnsmedlem fandt, at Arbejdstilsynet ikke på tilstrækkelig vis har dokumenteret en risiko for de ansatte.

Arbejds miljøklagenævnet har på møde den 25. oktober 2011 behandlet [navn udeladt]'s klage på vegne af [virksomhedens navn udeladt] over Arbejdstilsynets afgørelse af 26. juli 2010. [Navn udeladt] klager over Arbejdstilsynets afgørelse om, at virksomheden skal sikre, at medarbejdere i [afdelingens navn udeladt] under udførelse af deres arbejde ikke udsættes for luft, der er forurenet af udstødningsgasser.

Nævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E

Arbejds miljøklagenævnet fastholder, at virksomheden skal sikre, at medarbejdere i [afdelingens navn udeladt] under udførelse af deres arbejde ikke udsættes for unødigt påvirkning af luft, der er forurenet af udstødningsgasser.

Det betyder, at [virksomhedens navn udeladt] skal efterkomme nævnets afgørelse senest den 5. marts 2012 og skal sende en tilbagemelding herom til Arbejdstilsynet senest den 12. marts 2012.

B E G R U N D E L S E

Forholdene for ansatte i [afdelingens navn udeladt] er ikke sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige.

Et flertal af Arbejds miljøklagenævnets medlemmer lægger vægt på, at de ansatte færdes i en hal, der tilføres luftforurening i form af udstødningsgas fra kundebiler.

Flertallet lægger desuden vægt på, at det er muligt at undgå forurening fra kundebiler i byggemarkedets hal, idet virksomheden fx kan betjene kunderne på anden måde end ved, at kunderne kører ind i hallen.

Flertallet lægger endelig vægt på, at udstødningsgas indeholder stoffer og materialer, der er sundhedsskadelige, herunder fx kulilte, kulbrinter, kvælstofoxider, ozon og PAH (Polycykliske aromatiske hydrocarboner). Særligt PAH fra dieseludstødning er kendt kræftfremkaldende.

Det er oplyst, at der i åbningstiden dagligt kører mellem 25 og 75 biler gennem hallen. Hallen, der er øst-/vestvendt, er 72 meter lang og 28 meter bred. Højden til kip er 7,5 meter, og sidernes højde er 7 meter. Portåbninger i begge ender af hallen er 5 x 6 meter. Der er ingen mekanisk udsugning i hallen, men det er en del af konceptet, at der kan køres direkte ind i hallen. Kun i ekstreme vejsituationer er porten i vindsiden lukket.

De ansatte færdes i hallen cirka 50 procent af arbejdstiden, mens resten af arbejdstiden foregår på kontoret, der er et særskilt rum med mulighed for ventilation ud til det fri.

Kunderne kører ind i hallen for at hente varer og stopper bilens motor, mens varerne bliver fundet frem.

[Navn udeladt] anslår, at indeklimaet gennemsnitligt bliver belastet af udstødningsgas i mellem 1 og 3½ minut i timen.

Flertallet bemærker hertil, at det ikke er antallet af biler, der har betydning for afgørelsen, men alene det forhold, at luften i hallen, hvor der er ansatte, tilføres en forurening, der kan undgås, fordi der kan findes andre løsninger. Den måling, der er foretaget af [navn udeladt], er derfor også uden betydning i den sammenhæng.

Desuden kan åbenstående porte give anledning til kulde og træk.

[Navn udeladt] anfører, at formuleringen af påbuddet i Arbejdstilsynets afgørelse og i det tilhørende bilag ikke er enslydende.

Flertallet i nævnet er enig i, at der er en forskel, idet bilaget påbyder, at medarbejderne ikke udsættes for "kræftfremkaldende luftforurening" mens afgørelsen alene nævner "luftforurening". Imidlertid vurderer flertallet, at afgørelsen ikke er meningsforstyrrende og er et påbud, der har sammenhæng med begrundelsen i bilaget og har hjemmel i arbejdsmiljøreglerne.

[Navn udeladt] henviser til, at Arbejdstilsynet ikke har kompetence til at påbyde ændringer i en lagerhal, der er opført med byggetilladelse fra kommunen, med mindre arbejdsmiljøforholdene er uforsvarlige.

Flertallet i nævnet bemærker hertil, at denne afgørelse er truffet på grundlag af reglerne om arbejdets udførelse. Der er således ikke stillet krav om bygningsmæssige ændringer.

Afgørelsen er truffet af et flertal på 10 medlemmer af nævnets 11 stemmeberettigede medlemmer.

R E G L E R

Arbejds miljøklagenævnet har ved afgørelsen benyttet følgende regler:

Om arbejdets udførelse:

- § 38, stk. 1, § 39, stk. 1, nr. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 1395 af 27. december 2008
- § 16, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse.

Om Arbejdstilsynets ret til at træffe afgørelse:

- § 77, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 1395 af 27. december 2008.

Reglerne kan læses på de følgende sider.

OPLYSNINGERNE I SAGEN

Sagen er afgjort på grundlag af de dokumenter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet, DI's breve af 31. maj 2011 og 5. september 2011 samt Arbejdstilsynets supplerende udtalelse af 8. august 2011.

BEMÆRKNINGER TIL KLAGEN

[Navn udeladt] oplyser, at drive-in-systemet er den sædvanlige måde at organisere arbejdet med afhentning af varer i byggemarkeder og trælasthandler, og at det vil give anledning til meget store økonomiske konsekvenser, hvis man forbyder dette indarbejdede koncept. Samtidig har drive-in-systemet fjernet en række ergonomiske belastninger i branchen.

Flertallet i Arbejdsmiljøklagenævnet bemærker, at afgørelsen ikke medfører et forbud mod en bestemt metode, men påbyder, at forholdene for de ansatte skal være sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige.

[Navn udeladt] anfører, at Arbejdstilsynet ikke har forholdt sig til effekten af filtrene på udstødningen på nye dieslbiler, idet disse er væsentligt forbedret de seneste år.

Flertallet i nævnet henholder sig til Arbejdstilsynets oplysninger om partikelfiltre, herunder sandsynligheden for, at det vil tage en årrække, inden alle dieseldrevne biler er forsynet med nye og mere effektive filtre.

[Navn udeladt] henviser til, at Arbejdstilsynet har fortolket begrebet ”teknisk rimeligt”, som ”god standard inden for branchen eller ved lignende arbejdsprocesser”, og ligeledes har beskrevet, hvad der er ”unødig påvirkning”.

[Navn udeladt] fremhæver en tidligere sag fra et dækcenter, hvor 40-45 biler dagligt blev kørt ind/ud, og at der da var tale om en klar overskridelse af grænseværdierne.

Flertallet i nævnet bemærker, at udstødningsgas fra diesel- og benzindrevne biler er nævnt som kræftfremkaldende stoffer og materialer, og at det fremgår af Arbejdstilsynets vejledning, at ”Hvis de forurenende stoffer og materialer har særlige egenskaber, så der f.eks. indgår kræftfremkaldende stoffer i forureningen, skal det overvejes, om yderligere eller særlige foranstaltninger er påkrævet”.

[Navn udeladt] henviser til, at målingen, der er foretaget hos [afdelingens navn udeladt], viser, at den forurening, der kan måles i udleveringshallen under den normale, maksimale trafik i hallen, viser koncentrationer meget langt under Arbejdstilsynets grænseværdier, og under/omkring de værdier EU har fastlagt for, hvordan al vores omgivende luft må være.

Derudover viser målingerne, at koncentrationen af partikler og gas fra udstødningen inde i hallen er under eller lig med koncentrationen uden for hallen.

[Navn udeladt] konkluderer på grundlag af målingen, at Arbejdstilsynet søger at opnå en renere luft for de ansatte end, hvad der generelt accepteres for befolkningen, og at fastholdelse af Arbejdstilsynets påbud vil betyde, at medarbejderne tvinges ud i et område, der potentielt er mere forurenede end inde.

Arbejdsmiljøklagenævnets flertal bemærker hertil, at målerapporten ikke beskriver de nærmere omstændigheder for målingen udendørs, idet der er henvist til et billede, hvor det ser ud til, at der måles forholdsvist lavt i terrænet. Desuden er det oplyst, at målingen er foretaget i nærheden af den trafikerede

Nordre Ringvej. I forhold til spørgsmålet om en ventilationsløsning må det forventes, at friskluft-tilførsel vil finde sted fra den øvre del af bygningen (7 meter høj) og fra en side, hvor der er mindst trafik.

MINDRETALSUDTALELSE

Et mindretal bestående af et medlem vurderer, at Arbejdstilsynet ikke på tilstrækkelig vis har dokumenteret en risiko for de ansatte.

På klagenævnets vegne

[navn udeladt]

Kopi til

- [Adressat udeladt]
- Arbejdstilsynet,
- [Adressat udeladt]
- [Adressat udeladt]

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 1395 af 27. december 2008

...

Kapitel 5

Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

- 1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, rystelser, stråling, støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomssmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,
- 2) forbud mod særligt farlige arbejder, arbejdsprocesser og -metoder,
- 3) opslag eller egnet markering.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan endvidere fastsætte regler om særligt arbejdstøj og personlige værnemidler, herunder om hvem der skal afholde udgifterne hertil.

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2. ...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

...

Kapitel 3

Arbejdets udførelse

...

Særlige krav

...

§ 16. Unødig påvirkning fra stoffer og materialer skal undgås. Påvirkningen fra stoffer og materialer under arbejdet skal derfor nedbringes så meget, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænseværdier skal overholdes.